

DÜNYANIN BÜYÜSÜ

Hazırlayan:
Turan Horzum
Murat Şahin

HİKÂELERİN BÜYÜSÜ

Astım krizine girdiğinde soluk alamazsın. Soluk alamayınca konuşmakta zorlanırsın. Bir cümle ciğerlerindeki bütün havayı tüketmeye yeter. Uzun bir cümleden söz etmiyorum. Üç ila altı sözcük arasında. O kadar bile değil. Sözcüklerin değerini öğrenirsin o zaman. Zihnindeki karışıklığın altını üstüne getirir ve elzem olanı seçersin- onların da bedelini ödersin. Bırak sağlıkla insanlar akıllarına geleni sağa sola saçsınlar, çöp fırlatır gibi. Bir astımlının, 'Seni seviyorum,' demesiyle, 'Seni çalınca seviyorum,' demesi arasında fark vardır. Bir sözcüktür fark. Dur olabilir ya da sprey. Ambulans bile olabilir.

Etgar KERET
Buzdolabının Üstündeki Kız

YAZARIN BÜYÜSÜ

Dünyada, yaşadığımız toprakları etkileyen büyük değişiklikler olduğu görüşündeyim. Milliyetçilik ve dini söylemler öne çıkarken demokrasi zayıflıyormuş gibi görünüyor. Tüm dünyaya yansayan en önemli duygu ise korku: Gelecek belirsiz; teknolojinin gelişimi, bilginin durmaksızın artışıyla geride aydınlanmamış pek az sır kalırken, dünya daha korkunç bir yere dönüşüyor, bizler de daha büyük bir topluluğa sığınma ihtiyacı hissediyoruz; bize teselli sunacak ve geri kalan herkesten nefret etmek için meşru bir zemin sağlayacak bir topluluğa. Liberal değerlerin, eşitlik mefhumunun silinip gidişini izlemek benim için çok üzücü ve her insanın buna karşı savaş vermesi gerektiğinin şart olduğunu düşünüyorum.

Etgar Keret

Etgar KERET

UYKUDAN ÖNCE

Bu hafta çocuklarımız uyumadan önce okumanızı önerdiğimiz kitap, Davide CALİ'nin düşlerinden süzülüp yazdığı 'Bir Kavanoz Mutluluk' adlı kitabı. Resimlerini Marco SOMA çizmiş.

...bakın, mutluluk satıcısı bay güvercin eski bir kamyonete taa uzaklardan tıngır mungır geliyor. Bayan İbibik, Bay sülün, Bayan Çalığışu ve diğerleri. Tüm kuşlar heyecanla sıraya giriyor. Hepsinin tek bir arzusu var. O da hayatını kurdukları mutluluğa bir an önce kavuşabilmek. İyi ama mutluluk satın alınabilir mi gerçekten?...

Bir Kavanoz Mutluluk
Davide CALİ-Marco SOMA
UÇANBALIK YAYINLARI

SUSULACAK NE ÇOK ŞEY VAR ARAMIZDA

Turan Horzum
horzumoz@hotmail.com

Çağdaş öykü, eski hikâye etme derdinden kurtulmuştur. Ayıklamacı bir anlatı evreni yaratmış, yeni anlatım olanakları yaratarak sanki 'Ben Merkezci' bir dile yaslanarak öyküde yeni bir yol açmıştır.

Bu yollarla ilgili kesin yargılı cümleler söylemek nesnel eleştiri anlamında bizi yanlışlara götürebilir, ancak özellikle 2000'li yıllardan sonra gözle görülür yeni bir ayrılmaya gidildiği de bellidir. Örneğin bu dönemde yazılan öyküler büyük davaları ve sloganları sevmeyen. Sınıfı anlatmak doğrudan yoktur. Ancak bunun nedeni yazarın toplumsal sorunlarla, davalarla derdi olmadığı için değildir. Çağımızda her şey kirli. Akıl bu kirliliğin başını çekmektedir. Bu da toplumda sağlık yaratmış; yazar bu sığıntıdan çıkmanın yolu olarak da varoluşun bireysel derterine yönelmiştir. Temel soru şudur: Gittikçe anlatılanlar da sağlık olur mu? Ve bu sağlık dile de yansır mı?

Tabii ki insanlık bu yapayalnızlıktan kurtulacaktır. Benliği kurtararak düşlerin anlatıcısı olan öykücülere bu anlamda çok iş düşmektedir. Bir başkaldırı sanatın özünde vardır. Çağdaş öykünün gelenekten gelen yaratıcı mirasa dayanarak bu doğrultuda evrimleştiğini düşünüyorum.

Ezgi POLAT'ın 'Susulacak Çok Şey Var Aramızda' adlı öykü kitabını öne sürdüğümüz savlar doğrultusunda incelemek istiyorum.

Polat 1987 doğumlu. Bu kitabın yazarın ilk kitabı.

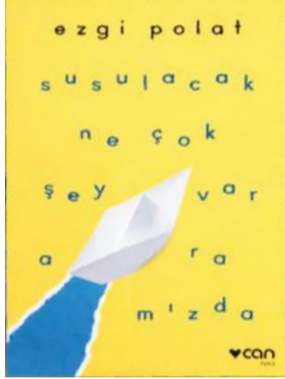
'Büyük coşku anlarında, insan aşaklık hesapların tümünü küçümser.

Ama bu coşku anları geçicidir.'

Herman Melville'nin bu iki cümlesini giriş sayfasına koymuş Ezgi Polat. Daha okuyucuya başta, coşkulardan çok çürümelere hazır olun, der gibi. Sıradan insanların günlük, bireysel çöküntülerinden söz edilse de çözüm ve çözümsüzlük konularında hep bir araf hali var öykülerde. Hiçbir sanatsal metnin elbet böyle bir derdi yoktur ancak Polat'ın öykülerini okurken hep bu soruları soruyoruz okuyucu olarak. ('Martini Etkisi' adlı öyküyü diğer öykülerden ayırmak gerekiyor. Gerek konusu gerek dili gerekse anlatım biçimi yönünden bu öyküde bir zorlama var. Geçişlerde, zaman ekleri kullanımında okuyucuyu rahatsız eden bir yön var.)

Toplam 13 öykü var kitapta. Her öykü kadını, kadınlık hallerini barındırıyor. İlk öykü bir aldatma hikâyesi. Tanıştığımız memnun oldum, (ENCANTADO) hoşça kal tarzında. Seda, Özgür, Mert üçgeninde içkili bir atmosferde geçen olaylar Seda'nın intikamı ile son buluyor... Seda çocuğu kucağına alıyor, Özgür'e yaklaşıyor, gözlerinin içine bakıp, 'Mert'le yattım ben,' diyor. Girişte belirttiğimiz günümüz kadın yazarlarının yoğun olarak işlediği aldatma konusu; bireyin duygu hallerinin verildiğini ama buna bir itirazda da bulunulduğunu anlatıyor. Diğer öykülerde olduğu gibi diyaloglar ağırlıklı. Karakterlerin ruh hallerini, olayları biraz da bu konuşmalardan anlıyoruz. Modern öykünün en çarpıcı yanı da bu belki de.

'Şekerkamışı' öyküsü pedofili rahatsızlığını hiç de rahatsız edici boyutta olmadığını anlatır gibi. Bir tedirginlik hissi duymuyor değil insan. Ancak incelikli dil, karakterin naifliği örtüyor üstünü olumsuz-

Ezgi Polat

ğün. Bu öykünün neden yazıldığı ile ilgili bir fikrim oluşmadı.

Kitaba adını veren öykü nicelik olarak en uzun öykü denilebilir. 10 sayfa. Diyalog yerine bu kez iç konuşmalar ağırlıkta. Yer yer büyüleyici anlatım etkileri var. Yine üç kişi arasında aldatmanın temel alındığı bir öykü. Onları (karakterleri) yaşımları ve çevreleri ile özdeşleşmiş olarak hissediyoruz. Bu bizi çekiyor. Kısa cümleler, polisiye tarzını andıran hızlı geçişler öykünün can alıcı noktaları.

Anne konulu öyküler de iç dökümü şeklinde anlatılıyor. Ve kitabın kapağında belirtildiği gibi sustukça büyüttüğümüz ortak sorunlarımızın öyküleri. Çağdaş öyküde, sosyal temalı gibi gözükmeyen öykülerin aslında yaşadıklarımızın gözümüze

sokmadan, derinlikli anlatımdır.

Polat, ilk kitap olmasına rağmen çarpıcı diyalogları, sıradan gibi görünen insanlık hallerinin, aslında hepimizin yaşadığını, akıcı bir dille veriyor. Evet anlatıtları çok bildik tanıdık gelecektir okura. Ancak biliyoruz ki iyi bir yazar yaşarken farkına varmadığımız önemsiz ayrıntıları yakayabildiği ölçüde iyi bir yazardır. Öykülerde birey anlatılırken bireyin toplumla ilişkisini bilinç altında gizlenen duygu ve düşünceleri açığa çıkarıyor. Aynı konulara odaklanması, dildeki bazı aksaklıklarına rağmen modern öyküde adını sık sık duyacağımız bir öykücü. Kuşkusuz öykü sanatının kilometre taşlarından birini oluşturan yapısıyla daha kapsamlı ve derinlikli incelenmeyi de hak eden bir kitap.

Doç. Dr. Ümit Arslan
instagram: umutarslanizmir

Psikolojik Danışman Öznur Aydın
instagram: pskdanonznuraydin

"İlişkilerde incinir, ilişkilerde iyileşiriz" Işığın Yolu kitabında böyle diyor Nilüfer Devecigil. İlişkilerin hayatımızdaki temel önemini vurgulamak istiyor. İnsanlarla ilişkilerimiz annemizin rahmine düştüğümüz ilk anda başlar. Annemizi hisseder ve yaşadıklarını fark ederiz. O da bizim hareketlerimizi, kalp atışımızı hisseder. Doğudan sonra ise ten teması başlar. Dünyaya hoş geldiniz.

Ten teması çok önemlidir. Sadece o kadar mı? Değil. Annemizin bize bakışı, gülüşü, seslenmesi... Bu kadar da değil. Bize hissettirdikleri de çok önemli, mesela yanımızda oluşu veya bize hissettirdiği güven. Devecigil yavaş yavaş önemli

ANNE- BABA KÜTÜPHANESİ

noktaya geliyor: güven. Annemiz ilk güven duyduğumuz kişi. Ona duyduğumuz güven tüm ilişkilerimizi şekillendiriyor. John Bowlby buna "Bağlanma" diyor. Güvenli bağlanma, kaygılı bağlanma ve kaçınan bağlanma diye de sınıflandırıyor. En sağlıklı isminden de anlaşılacağı üzere güvenli bağlanma. Bebek annesinin varlığını biliyor, hisseder. Onu göremediğinde ağlayıp üzülüyor ama onu görünce hemen sakinleşiyor. Kaygılı bağlanma da ise bebek annesinin varlığını biliyor yine ama onu göremediğinde kıyameti koparıyor. Annesi yanına gelse bile bu durum devam ediyor çünkü tekrar gitmesinden endişe ediyor. Kaçınan bağlanma da ise bebek için annenin varlığının pek bir

önemi yok. Odaya gelmiş, gitmiş; çocuğa ilgi göstermiş, göstermemiş bebek bunu önemsemiyor. Bizler de büyüdükümüzde böyle davranıyoruz aslında. Bazen karşımızdaki insanın sevgi göstermesi bizi ondan uzaklaştırıyor. "Bana ilgi gösteriyor, hemen kaçmalıyım" diye düşünüyoruz. Bazen karşımızdaki insan bizi sevsin de sevmiyormuş gibi geliyor. Yaptığı en ufak bir hareketten endişe ediyoruz "Acaba seviyor mu, hala bana aşık mı?" gibi. Bazen de her şey normal oluyor. Her şeyi olması gerektiği gibi hissediyoruz.

Devecigil diyor ki bunları değiştirebiliriz. Çocuklarımıza vakit ayırmak, sevgiyle büyütme, güven vermek onların ilişkilerinin temel yapıtaşlarını oluşturuyor. Oyun

Nilüfer Devecigil

oynayın, gülün, keyifli vakit geçirin. En önemlisi sevin. Sevgi olunca bağlanma da güzel oluyor.

Işığın Yolu, Nilüfer Devecigil,
Doğan Kitap, 2017

1.Yayineviniz ne zaman, kimler tarafından kuruldu?

- 1964 yılı kasım ayında, bugün saygıyla andığımız Oğuz Akkan tarafından kuruldu. Kurucumuzun aramızda olmayışının acısını yaşarken, tek tesellimiz yayinevinin aynı çizgisinde canlılığını sürdürmesidir.

2. Yayinevi politikanızı nasıl tanımlarsınız?

- Cem Yayinevi, Türk sanatçıları dizisinde, ünlü yazarlarımızın eserleri yanında, genç yazar ve sanatçılarımızın da eserlerine yer vermiş, birçoğunun ilk eserlerini yayınlamıştır. Türk edebiyatı adına

4 SORUDA YAYINEVİ

kazanç sayılabilecek bu eserlerin birçoğu çeşitli dallarda ödülleri almıştır. Edebiyatımızı bir bütün olarak değerlendiren yayinevimiz bundan sonraki yayın yaşamında da aynı yayın çizgisini sürdürecektir.

3. Çok zor koşullardan geçtiğinizi biliyoruz. Karşılaştığınız başlıca zorluklar neler? Bunlarla nasıl mücadele ediyorsunuz?

-Özellikle pandemi öncesi ve pandemi sonrası farklılaşan yayıncılığın, zaten halihazırda çetin

geçen kendi kısır döngüsüne katkısı mutlaka ki olumlu olmadı. Fakat her daim umut dolu beklentilerimizi gerek genel gerekse lokal açıdan sürdürmeye gayret ettik fakat geçen 2 senelik süreç kurumsal açıdan bizi geriye götürmese de finansal açıdan döngümüzü eskiye oranla daha geriye götürmüştür. Her ne kadar söylemlerimiz içimizdeki umuda ayak uyduradursun da matematik bilimi karşımıza pek şirin şekilde çıkmıyor :)

Mücadelemiz yılların zaten her

insanoğlunun amacıyla özdeş, güneş mi belki yarın belki yarından da yakın :)

4. Yayinevinize dosya göndermek isteyen yazarların bilmesi gerekenler nelerdir?

-Değerli yazar ve yazar adaylarına eser başvuru ile ilgili şu bilgiyi verelim: www.cemyayinevi.com adresinden ana sayfamızda yer alan üst bölümdeki eser başvuru formu kısmından indirip dosyalarını rahatlıkla bize online ya da posta ile gönderebilirsiniz.

RAFLARDAKİ KİTAPLAR

